

Англійська революція

- **Револуція** (від лат. *revolutio* — обертання, розвертання) — швидка зміна встановленого політичного, соціального чи економічного порядку суспільства здебільшого насильницьким способом.
- **Республіка** (від лат. *res publica* — громадська справа) — форма державного правління, за якої верховні органи державної влади обираються на певний термін, з окресленими законами повноважень, існує поділ влади на законодавчу, виконавчу, судову.
- **Монархія** — форма державного правління, за якої найвища державна влада повністю (необмежена, абсолютна монархія) або частково (обмежена, конституційна монархія) належить одній особі — спадкоємному монархові.
- **Парламент** (досл. «говорильня», «балаканина» від фр. *говорити*) — найвищий виборний (повністю або частково) орган державної законодавчої влади, в якому здійснюється представництво основних політично активних груп населення країни. За більшістю конституцій парламент покликаний здійснювати загальне керівництво зовнішньою політикою держави. Однак, сфери його компетенції значною мірою залежать від державного ладу, розвитку демократії, тощо...

Особливості соціально – економічного та політичного розвитку Англії у XVI столітті.

- Уперше у світі відбулася аграрна реформа (переворот) – вилучення в селян землі на користь землевласників – огороджування.
- Швидкий розвиток капіталістичних відносин, особливо на селі.
- Зародження мануфактурного виробництва.
- Великі успіхи у розвитку торгівлі, особливо морської.
- Перетворення Англії на колоніальну державу.
- Утворення англіканської церкви.
- Формування нових суспільних верств – нових дворян та найманих працівників.
- Помітну роль в політичному житті країни відігравав парламент.

Фактори, які сприяли розвитку капіталістичних відносин

Аграрний переворот

Нові стани – буржуазія та наймані робітники

Зародження мануфактур

Утворення англійської церкви

Успіхи морської торгівлі

Англія – колоніальна країна

Англія – центр світової торгівлі

Утворення торговельних компаній

Фактори, які гальмували розвиток капіталістичних відносин

```
graph TD; A[Фактори, які гальмували розвиток капіталістичних відносин] --> B[Панування абсолютизму]; A --> C[Земля – власність короля]; A --> D[Протиріччя між королем і парламентом]; A --> E[Великі податки на землю і]; A --> F[Політика не в інтересах буржуазії]; A --> G[Невдоволення нових дворян];
```

Панування абсолютизму

Земля – власність короля

Протиріччя між королем і парламентом

Великі податки на землю і

Політика не в інтересах буржуазії

Невдоволення нових дворян

Причини Англійської революції

- Соціально – економічні:

1. Великі податки за користування землею.
2. Збереження оброку, панщини, десятини (особливо на півночі Англії). Безправ"я селян.
3. Невдоволення частини населення феодальними порядками і монархією.

- Політичні:

1. Династія Стюартів спиралася на стару феодальну знать, захищала феодальні порядки, не мала авторитету у населення.
 2. Необмежена влада Стюартів. Розпуск англійського парламенту.
 3. Династія Стюартів розбазарювала величезні державні кошти.
- Завдання революції: ліквідація феодальних порядків.
 - Характер революції : буржуазний.

Привід до революції

Карл I спробував поширити англіканську церкву в Шотландії. Шотландці вчинили опір.

Для продовження війни в Шотландії Карлу I потрібні були гроші. Король змушений був скликати 3 листопада 1640 року англійський парламент.

Парламент увійшов в історію під назвою *Довгий*, бо працював до 1653 р.

Англійський парламент :

що буде працювати до тих пір, поки не припинять його роботу самі депутати;

зажадав скасувати надзвичайні суди і корабельний податок;

відмовив королю в його прагненні очолити армію, яка вирушала на придушення повстання в Ірландії;

зобов'язав короля скликати парламент через три роки;

зажадав ув'язнення архієпископа Лода і страти радника короля Стаффорда.

Перша громадянська війна

- У січні 1642 р. король, зрозумівши, що втрачає владу, залишив Лондон і вирушив на північ, де було найбільше його прихильників (кавалерів).
- 22 серпня 1642 року Карл I оголосив війну парламенту.
- Прихильників парламенту отримали назву “круглоголові”

Олівер Кромвель

Олівер Кромвель

- Олівер Кромвель (*25 квітня 1599 — †3 вересня 1658) — лорд-протектор Англії в 1653—1658 роках, лідер пуритан. Військовий керівник громадянської війни в Англії, прибічник парламентаризму, один з організаторів парламентської армії в боротьбі з королівською армією під час Громадянської війни.

Основні події І громадянської війни:

- 1644 р. поразка королівської армії в битві під Марстон – Муре;
- 1645 р. – поразка армії короля під Нейзбі;
- Втеча короля у Шотландію;
- шотландці продали короля парламенту за 400 тис. фунтів.
- парламент ув’язнив короля.

Реформи парламенту:

- Конфіскація земель короля, його прихильників та церкви;
- Передачі землі у приватну власність (крім селян);
- свобода підприємницької діяльності.

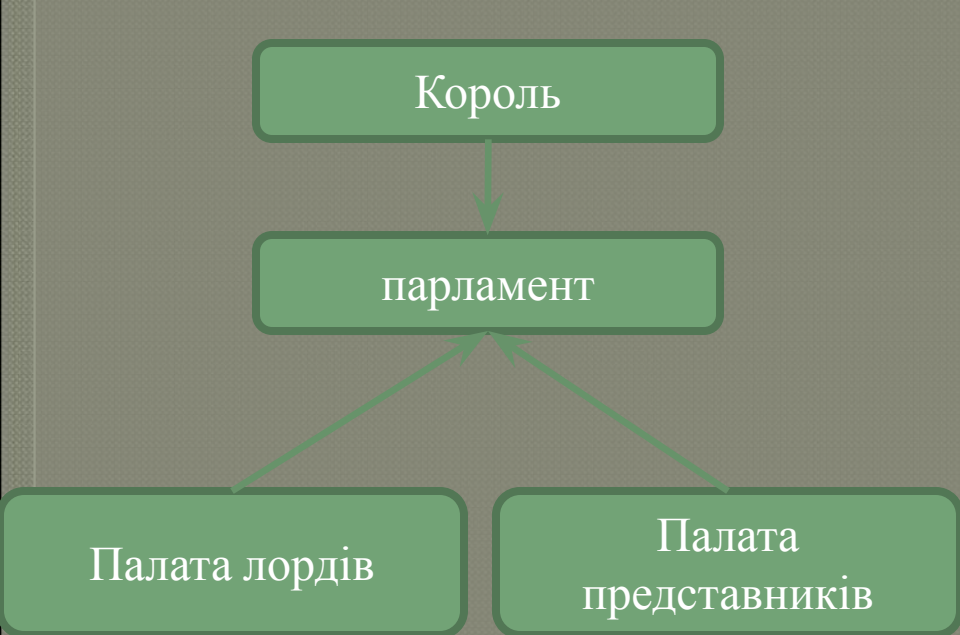

Друга громадянська війна

Страта Карла I

- Основні події II громадянської війни:
 - наприкінці 1648 року король утік з полону і оголосив нову війну парламенту;
 - Карл I зазнав нової поразки в знову потрапив в полон до парламенту;
 - під тиском О.Кромвеля короля засудили до страти;
 - 30 січня 1649 року Карла I стратили.

Англійська республіка

Інdependентська республіка:
Будівництво держави на основі суспільного договору та взаємного визнання прав та обов'язків;
Переслідування релігійних течій: – ДИГЕРІВ (земля – спільна власність, заборона її продажу, праця всіх на благо держави, вибори керівників)
- ЛЕВЕЛЛЕРІВ (рівність всіх перед законом, рівність всіх у правах, загальне виборче право, скачування “гнилих містечок”)
Війни проти Шотландії, Ірландії, Голландії.

